

Eredeti

T.

Alkotmánybíróság részére

az AB tv. 53. § (2) bekezdése alapján a T.

a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Kollégiuma

Budapest II., Varsányi I. u. 40-44.

útján

elsőfokú ügyszám: 9.G.44.942/2014 (Fővárosi Törvényszék Gazdasági Kollégiuma)

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK GAZDASÁGI KOLLÉGIUMA 24.	
FŐLAJSTROMSZÁM KEZDŐRATON	
Postán / Gyűjtőládára / Személyesen / E-mailen / Faxon	
Érkezett:	2016 JÚN 21 12
PÉLDÁNY:	3 IV. 1604
MELLÉKLET:	KÖZTÜK:
G. Koll. 96. H4942/14	

Tisztelt Fővárosi Törvényszék Gazdasági Kollégiuma!

Alkotmányjogi panaszunk továbbítása iránti kérelmünk:

AB tv. 53. § (3) A bíróság az alkotmányjogi panaszt **továbbítja** az Alkotmánybíróság részére.

Pp. 359/B. § (1) Ha a fél az Alkotmánybíróságról szóló törvényben foglaltak szerint alkotmányjogi panaszt terjeszt elő, azt az elsőfokú bíróság **haladéktalanul továbbítja** az Alkotmánybírósághoz.

Az AB tv. 53. § (3) és a Pp. 359/B. § (1) bekezdése alapján kérjük a T. **Fővárosi Törvényszéket**, hogy jelen alkotmányjogi panaszt az **Alkotmánybíróság részére** (1015 Budapest, Donáti utca 35-45.) **haladéktalanul továbbítani** szíveskedjék.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott

„Felperes”

„Alperes”

ellen választottbírói ítélet érvénytelenítése iránt indult polgári peres eljárást követően alul jegyzett és a Választottbírói eljáráshoz csatolt, jelen eljárásra is kiterjedő, az iratok közt elfekvő meghatalmazással igazolt jogi képviselőnk,

utján az alábbi

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztjük elő (3 példányban), a **Fővárosi Törvényszék 9.G.44.942/2014/15.** számú ítéletével („**Elsőfokú Ítélet**”) és az azt helybenhagyó, **2016. április 19. napján kézbesített Kúria Gfv.VII.30.226/2015/11.** számú ítéletével („**Felülvizsgálati Ítélet**”) szemben, az Alaptörvény **24. cikk (2) bekezdés d)** pontja, valamint az Abtv. **27. §-a** alapján.

I. Indítvány (kérelem)

Kérjük a T. Alkotmánybíróságot, hogy az Alaptörvény **24. cikk (2) bekezdés d)** pontja, valamint új Abtv. **27. §-a** és **43. § (1) bekezdése** alapján a jelen alkotmányjogi panasszal érintett **bírói határozatok Alaptörvény-ellenességét megállapítani**, és a bírói határozatokat **megsemmisíteni** szíveskedjék.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: 11/1263-2/2016	
Érkezett: 2016 JÚL 04.	
Példány: 3	Kezeli: db
Melléklet: 4	db

2016.

11/CS VI.1

II. Indokolás

Előzmények

Alperes a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett működő állandó Választottbíróóság (a „**Választottbíróóság**”) előtt Felperessel szemben eljárást indított, amely alapján a Választottbíróóság 2014. szeptember 19. napján kelt, VB/13150 számú ítéletével (a „**Választottbíróósági Ítélet**”) kötelezte Felperes tőkeösszeg, járulékok és eljárási költség megfizetésére. Felperes a Fővárosi Törvényszék előtt eljárást indított a Választottbíróósági Ítélet érvénytelenítése iránt. Felperesi álláspont szerint

- (A) a választottbíróósági szerződés érvénytelen (Vbt. 55.§ (1) bek. b) pont), illetve az ítéletet olyan jogvitás ügyben hozták, amelyre a választottbíróósági kikötés (szerződés) nem vonatkozik (Vbt. 55.§ (1) bek. d) pont);
- (B) Felperes [REDACTED] nem volt képes az ügyét előterjeszteni (Vbt. 55.§ (1) bek. c) pont);, illetve
- (C) a Választottbíróósági Ítélet a magyar közrendbe ütközik (Vbt. 55.§ (2) bek. b) pont).

A Fővárosi Törvényszék a 9.G.44.942/2014/15 számú Ítélettel a keresetet elutasította. A felülvizsgálati eljárásban eljáró Kúria a Gfv.VII.30.226/2015/11. számú ítéletével az Elsőfokú Ítéletet lényegében azonos indokolással helybenhagyta.

Az alkotmányjogi panasszal érintett bírósági döntések Alaptörvény-ellenességei

Álláspontunk szerint a jelen kérelemmel érintett bírósági határozatok az Alaptörvényben biztosított alapvető jogainkat sértik.

Az Alaptörvényben biztosított, bíróságok által megsértett jogok megnevezése:

Vállalkozás szabadsága (Alapvetés M) cikk 81) bek.)
Tisztességes verseny védelme (Alapvetés M) cikk (2) bek.)
Alapvető jogok általános védelme (I. cikk (1) és (3) bek.)
Magyar és a nemzetközi jog összhangja (Alapvetés Q) cikk (2) bek.)
Tulajdon biztonsága (XIII. cikk (1) bek.)
Tisztességes eljáráshoz való jog (XXIV. cikk, XXVIII cikk (1) bek.)

A támadott ítéletek hibái

Alkotmányjogi panaszunk indokainak előterjesztésénél előjáróban szükséges megjegyezni, hogy a Vbt-nek a választottbíróósági ítélet érvénytelenítéséről szóló 55.§-a lényegében tükröfordítása a külföldi választottbíróósági határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, New Yorkban 1958. június 10-én kelt Egyezmény V. cikkének (kihirdette az 1962. évi 25. törvényerejű rendelet) és az ún. UNCITRAL Model Law¹ 34.§-ának.² Ebből következik, hogy az Ítélettel zárult eljárásban a magyar bírói gyakorlat mellett az UNCITRAL Model Law-t

¹ UNCITRAL Model Law on International Commercial Arbitration (lásd http://www.uncitral.org/pdf/english/texts/arbitration/ml-arb/06-54671_Ebook.pdf)

² Kiss Károly: A Választottbíróóság ítéletének érvénytelenítése közrendbe ütközésre való hivatkozással. Gazdaság és Jog, 2005. december (a továbbiakban: „**Kiss2005**”), 13. o.

átvevő, illetve a New York-i Egyezményt ratifikált államokban kialakult, a választottbírói ítéletek érvénytelenítésére vonatkozó gyakorlatot is figyelembe kellett (volna) venni, mivel az azonos jogi rezsimre tekintettel a vonatkozó döntvények a magyar ítélkezésben is adaptálhatók és iránymutatók (az Alaptörvény Alapvetés Q) cikk (2) bek-re is figyelemmel). Az UNCITRAL időről időre közzéteszi jogesetgyűjteményét a Model Law-t alkalmazó országok vonatkozó bírói gyakorlatáról. A legutóbbi, 2012-ben publikált esetgyűjtemény (UNCITRAL 2012 Digest of Case Law on the Model Law on International Commercial Arbitration) alapján hivatkoztunk több jogesetre. Ezen esetek közül néhányat jelen panaszunkban is külön kiemelünk.

A fenti kitételekkel alkotmányjogi panaszunk megalapozásául az alábbiakat adjuk elő. Álláspontunk szerint a támadott Elsőfokú Ítélet és a Kúria Felülvizsgálati Ítélete – a Választottbírói Ítélet érvénytelenítésére vezető körülmények sorrendjét alapul véve – az alábbi hibákban szenved:

- (A) **Hatáskör hiánya.** Peres felek között 2007. június 18. napján 03-06.2007 számon „Agency Agreement” elnevezésű szerződés jött létre (a „**Szerződés**”), amely tartalmát tekintve bizományosi szerződés (Választottbírói Ítélet, 13. o. 2. pont). A Szerződésre a magyar jog irányadó. Felek 2011. április 1. napján megkötötték a Szerződés 2. sz. Kiegészítését (a „**2. sz. Kiegészítés**”), majd 2011. szeptember 2. napján Kijevben jegyzőkönyvet írtak alá (a „**Kijevi Jegyzőkönyv**”). A Választottbírói Ítélet álláspontja szerint mind a 2. sz. Kiegészítés, mind a Kijevi Jegyzőkönyv érvényes szerződésmódosításnak tekintendő (Választottbírói Ítélet 14. o., ezt a támadott bírói határozatok is fenntartották). A fentiek alapján a szerződésmódosításokra is a magyar jog irányadó. A [REDACTED] a Választottbírói Ítélet előtti eljárásban hivatkozott arra, hogy amennyiben a Kijevi Jegyzőkönyv érvényesnek tekintendő, úgy a Választottbírói Ítéletnek a vita eldöntésére nincs hatásköre, mivel (1) a Kijevi Jegyzőkönyv önálló joghatósági klauzulát tartalmaz, és (2) a Kijevi Jegyzőkönyv aláírásán jelen volt két személy: [REDACTED] egybehangzó nyilatkozatot tettek a rendes bírói hatáskör – szerződésmódosítással történt – kikötése tekintetében, ezzel ellentétes nyilatkozat pedig a perben nem merült fel! Ekként a Választottbírói Ítélet hatáskörének megállapítása írat- és jogellenesen történt.

A Fővárosi Törvényszék a fentiekkel szemben az Elsőfokú Ítéletben akként foglalt állást, hogy „*való tényként a per tárgyalása után az állam bírósága sem állapíthatta meg azt, hogy az ún. „Kijevi Jegyzőkönyvben” írtakkal a felek a korábbi választottbírói szerződésüket hatályosan módosították volna*” (Elsőfokú Ítélet 9. oldal). Az Elsőfokú Ítélet azonban egyetlen tényleges érvet, indokot, vagy tény sem tudott felhozni ezen álláspont igazolására, így gyakorlatilag ezen megállapítás semmilyen módon sincs igazolva vagy indokolva. Azaz: az Elsőfokú Ítélet nem korrigálta az iratok tartalmából egyértelműen megállapítható jogellenességet. Az Elsőfokú Ítélet teljes 9. oldala arról szól, hogy a felek eredetileg (!) választottbírói kikötést tartalmazó szerződést kötöttek, azonban egyetlen szót sem ejt arról, hogy a Kijevi Jegyzőkönyv – az ügy irataiból látható és a [REDACTED] keresetében részletesen kifejtett módon – azt miért ne módosította volna. Ezzel az Elsőfokú Ítélet az indokolási kötelezettséget is súlyosan sérti. A Kúria Felülvizsgálati Ítélete ezzel a kérdéssel érdemben nem foglalkozott, a hibát nem korrigálta.

A jelen panasszal támadott bírói határozatok ekként a Pp. és az Alaptörvény szabályaival ellentétesen, olyan módon állapítottak meg (és hagytak jóvá) választottbírói hatáskört, hogy az valójában nem állt fenn. Ezzel megsértették a tisztességes eljáráshoz és a független, pártatlan bírósághoz forduláshoz való alapvető felperesi jogot, hiszen hatáskörrel nem rendelkező fórum döntött el egy jogvitát.

(B) **Az előadhatóság sérelme.** Az ügy előterjesztésének fogalmi körébe a fél álláspontjának és arra vonatkozó bizonyítékainak előadása és annak a másik fél általi megismerése tartozik (BH 2003.127. és EBH 2007.1705.). A Választottbírósági eljárása során öt (!) különálló aspektusban is megsértette ezen alapvető jogelvet.

(1) Jogviszony átminősítése

A Választottbírósági Ítélet a felek Szerződését maga minősítette bizományosi szerződésnek (Választottbírósági Ítélet 13. oldal). Sem a 2. sz. Kiegészítés, sem a Kijevi Jegyzőkönyv a Szerződés jellegén nem változtatott, illet a választottbírósági eljárás felperese, a [REDAKTOR] sem állított és a Választottbíróság sem állapított meg. Ennek ellenére a Választottbírósági Ítélet (16. o.) szerint a [REDAKTOR] a „Szerződésben vállalt fizetési kötelezettségét megszegté”. A Szerződésre irányadó 1959. évi IV. törvény (a „rég Ptk.”) bizományra vonatkozó rendelkezései szerint azonban a bizományos [REDAKTOR] nyilvánvalóan csakis azon összegeknek a megbízó részére történt megfizetésére lehet köteles, amelyek hozzá a bizományosként megkötött szerződésekből befolyznak. Az eljárásban azonban bizonyítást nyert, hogy a Szerződés teljesítése – a Választottbíróság által sem vitatottan a felek érdekkörén kívül álló okból – lehetetlenült, így abból nem származhatott fizetési kötelezettség így azt megszegni sem lehetett. **Ítéleti rendelkezésével a Választottbíróság nem tett mást, mint jogellenesen, bármilyen erre utaló irat vagy egyéb bizonyíték hiányában átminősítette a felek Szerződését bizományból adásvétellé** (hiszen csak ebben az esetben, azaz önszerződéssel képzelhető el a tartozás érvényes fennállása) **és ennek alapján döntött.** Az adásvételi elemre (önszerződésre és így a tartozás jogcíme) vonatkozóan azonban a Választottbíróság a feleket nem nyilatkoztatta, arra bizonyítást sem vett fel. Ha a **Választottbíróság** a felek által érvényesített jog alapjául szolgáló jogi tényektől eltérő **olyan ítéleti megállapítást tesz, amire a felek nem nyilatkozhattak** (ügyüket nem adhatták elő), úgy az ítélet érvénytelenítésének van helye (EBH 2008/1/1794.) Jelen esetben a jogviszony átminősítésével ez a helyzet állt elő.

A Fővárosi Törvényszék Elsőfokú Ítélete ezen kereseti elemre egyáltalán nem reagált, az Elsőfokú Ítéletben e kereseti kérelemre még csak utalás sincs, így az Elsőfokú Ítélet a keresetet nem merítette ki, irat- és jogellenes döntést hagyva helyben. A Kúria Felülvizsgálati Ítélete ugyancsak nem foglalkozott érdemben ezzel a kérdéssel, megsértve az okszerű indokolás kötelezettségét.

(2) Jogcím hiánya

A választottbírósági eljárásban tisztázatlan volt a tartozás jogcíme. Felmerült a kölcsönösszeg visszafizetése, a „megtérítési összeg” és a tartozáselismerés is. A Választottbíróság az előtte folyó eljárás felperesét [REDAKTOR] a jogcím kérdésében nem nyilatkoztatta, így annak álláspontját e kérdésben a [REDAKTOR] nem ismerhette meg és így arra nyilvánvalóan nem is nyilatkozhatott, ami alapján etekintetben sem volt abban a helyzetben, hogy ügyét megfelelően előterjeszthesse. Emellett a Választottbírósági Ítélet így nemlétező, illetve tisztázatlan jogcím alapján ítélte meg a felperes [REDAKTOR] kereseti követelését, ami a felek viszonyán jelentősen túlmutató rendelkezésként súlyosan sérti a közrendet is.

A Fővárosi Törvényszék Elsőfokú Ítélete ezen kereseti elemre sem reagált, az Elsőfokú Ítéletben e kereseti kérelemre sincs utalás, így az Elsőfokú Ítélet a

(3) Tényállás tisztázatlansága

A Fővárosi Törvényszék Elsőfokú Ítélete ezen kereseti elemre sem reagált, az Elsőfokú Ítéletben e kereseti kérelemre utalás sincs, így az Elsőfokú Ítélet a keresetet e vonatkozásban sem mérítette ki, irat- és jogellenes döntést hagyva helyben. A Kúria Felülvizsgálati Ítélete ugyancsak nem foglalkozott érdemben ezzel a kérdéssel, megsértve az okszerű indokolás kötelezettségét.

nyilatkozatait analógia alkalmazásával a Bécsi Vételi Egyezmény 8. cikke és az annak alkalmazása során kialakult gyakorlat figyelembevételével értelmezi.”

A szerződő felek egyértelmű, írásban rögzített és nem vitatott jogválasztása mellett a Választottbíróságnak nem volt jogszerű lehetősége a Bécsi Vételi Egyezmény és az annak alapján kialakult (közelebbről nem hivatkozott) joggyakorlat alkalmazásával megállapítani a felek szerződéses nyilatkozatainak tartalmát. Nyomatékkal utalunk arra, hogy **a felek a Választottbírósági Ítéletből szerezhettek először tudomást arról, hogy nyilatkozataik értelmezésénél a Választottbíróság nem a magyar jogot veszi alapul. Azzal, hogy a Választottbíróság az eljárás során nem közölte a felekkel, hogy szerződéses nyilatkozataikat nem az általuk választott magyar jog alapján fogja megítélni, ahogy azt sem, hogy mit jelent az a „gyakorlat” amit e körben figyelembe fog venni, elzárta a feleket attól, hogy e körben előadást, észrevételt, bizonyítási indítványt tehessenek, ami az ügy előterjeszthetőségének durva és lényeges sérelmét okozta.**

A Fővárosi Törvényszék Elsőfokú Ítélete e vonatkozásban annak 11. oldalán akként foglalt állást, hogy *„önmagában azzal, hogy a Bécsi Vételi Egyezményre és az annak alkalmazásával összefüggő joggyakorlatra utalással minősített anyagi jogi tényeket, a választottbíróság még nem fosztotta meg a feleket ügyük előadásától”*. Ez az érvelés egyrészt *contradictio in adiecto*, hiszen éppen az jelenti az ügy előadhatóságának – és egyúttal a közrendnek – sérelmét, ha a felek által választott jogtól eltérő jogi alapon hoz a választottbíróság döntést: Másrészt az Elsőfokú Ítélet itt figyelmen kívül hagy egy rendkívül jelentős körülményt: a felek nem ismerhették meg az eljárás során a választottbíróság azon döntését, hogy a Bécsi Vételi Egyezményt kívánja alkalmazni (alapul venni), mivel erről először a Választottbírósági Ítéletből értesültek a felek, az eljárás során ezt velük nem közölték! Az Elsőfokú Ítélet így a tényállás egy kiemelt jelentőségű körülményének figyelmen kívül hagyásával, irat- és tényellenes alapokon jutott logikailag és jogilag is hibás következtetésre.

Külön nyomatékkal jegyezzük meg, hogy az **EBH2008. 1794.** sz. esetben is megnyilvánuló elv szerint sérül az előadhatóság joga, ha a választottbíróság olyan jogi alapra helyezi a döntését, amire a kereseti kérelem nem vonatkozott, és így a fél arra nem tudott tényelőadást tenni és jogi érveit kifejteni. Vitán felül áll, hogy a peres felek szerződéses jogviszonyában tett, és így az ügy egyik érdemi kérdésére: a hatáskörre vonatkozó nyilatkozatok értelmezésére a választottbíróság által alkalmazott Bécsi Vételi Egyezmény és annak (a választottbíróság által meg sem határozott [!]) gyakorlata nem volt a kereseti kérelem része. A Bécsi Vételi Egyezmény választottbíróság általi alapul vétele továbbá csak a Választottbírósági Ítéletből jutott a Felperes tudomására, így az előadhatóság joga súlyosan sérült. A Fővárosi Törvényszék Elsőfokú Ítélete semmilyen módon nem adja magyarázatát annak, hogy milyen okból és milyen körülmények alapján tért el a kialakult bírósági gyakorlattól, az Ítélet így nem felel meg az okszerű és világos indokolás követelményének sem. A Kúria Felülvizsgálati Ítélete ebben a kérdésben a sérelmet nem reparálta, megsértve az okszerű indokolás kötelezettségét és fenntartva a jogszerűtlen és alkotmányosértő állapotot.

(5) Ügyvédi munkadíj tisztázatlansága

A Választottbírósági Ítéletben (16.o.) a Választottbíróság az ügyvédi munkadíj összegét 19.000.000,- Ft + ÁFA értékben „a pertárgy értékének 5%-a körüli

összegben" határozta meg. E rendelkezés értelmezhetetlen, ezen mérték meghatározásakor a [REDACTED] [REDACTED] el volt zárva attól, hogy a munkadíj mértéke tárgyában előadását és indítványait megtegye, ami ugyancsak az előterjeszthetőség lehetőségétől való megfosztást jelenti.

A jelen (B) pont (1-5) alpontjaiban foglaltak, így:

- **a peres felek közötti jogviszony jogszerűtlen átminősítése és az arra vonatkozó okszerű indokolás hiánya**
- **az érvényes és létező jogcím hiányában történő marasztalás**
- **a tényállás tisztázatlansága**
- **különös nyomatékka: a választott jog alkalmazásának mellőzése és**
- **mindezek következtében az ügy előadhatóságának súlyos sérelme és az (eljárási) közrend sérelme**

sérti a Felperes tisztességes eljáráshoz való jogát, a tulajdon biztonságát, és döntéseikkel mind a Választottbíróság, mind az állami bíróságok Alaptörvény-ellenes értelmet tulajdonítottak a jogszabályoknak. A Választottbíróság érdemi ítéletével tette ezt, az állami bíróságok pedig azzal, hogy a sérelmes döntéseket nem érvénytelenítették.

- (C) **Közrendbe ütközés.** Álláspontunk szerint a Választottbírósági Ítélet az alábbi körülményekre figyelemmel ütközik a magyar közrendbe. Az alább kifejtett esetekörök egyenként is, de összességükben különösen olyan súlyos jogszabálysértést valósítanak meg, amely révén a Választottbíróság az előtte előadott jogvitán túlmutató módon, a közösségre kihatóan vont a kétségbe a mindenki által megtartandó alapvető jogszabályokat, így az alkotmányos alapértékeket. A Választottbírósági Ítélet a magyar közrendet azért sérti, mert olyan értelmezéssel ruházta fel a Választottbíróság az alkalmazott jogszabályokat a nevesített jogvitára vetített következtetéssel, amely által lerontja az állam feltétlen érvényesülést igénylő normáit. A Választottbírósági Ítélet hatályában fenntartásával az állami bíróságok is osztoznak ebben a felelősségben, döntéseikkel a magyar jogszabályokat Alaptörvény-ellenesen értelmezve.

- (1) Választott jog alkalmazásának mellőzése

Azzal, hogy a felek egyértelmű jogválasztására tekintet nélkül a Választottbíróság egy nemzetközi egyezményt és annak közelebbről meg sem határozott „gyakorlatát” alkalmazta a felek szerződéses nyilatkozatainak értelmezésére, egyértelműen megsértette a szerződéses szabadság, a tulajdon biztonsága, a vállalkozás szabadsága, a jogbiztonság és az eljárás tisztességes lefolytatásának elveit. Ha megengedjük, hogy a felek által választott jog helyett bármely eljáró fórum szabadon és indokolás nélkül alkalmazzon külföldi jogot (és annak meg sem határozott „gyakorlatát”) egy jogvita elbírálásánál, az olyan kaotikus jogalkalmazói gyakorlat kialakulásának nyithat teret, ami nemcsak a választottbírósági eljárásokba vetett közbizalmat ássa alá, de a forgalom biztonságát is.

- (2) Hatáskör iratellenes megállapítása

A Választottbíróság a felek eredeti, választottbírósági kikötést tartalmazó Szerződését módosító Kijevi jegyzőkönyv egyértelmű rendelkezése és az eljárásban felmerült egyéb bizonyítékok: [REDACTED]

[REDACTED] írásbeli nyilatkozata egybehangzó mivolta és a [REDACTED]

ezeket cáfoló bizonyítéka hiányában (!) a rendes bírósági hatáskört előíró joghatósági kikötést nem vette figyelembe és jogellenesen állapította meg saját hatáskörét. A felek fórumválasztási jogtól való irat- és jogellenes megfosztása olyan alapjogi sérelem, ami a társadalom alapvető jogi rendjével ellenkezik, így e döntés hatályosulása feltétlenül megakadályozandó.

(3) Jogviszony átminősítése

A Választottbíróság a felek Szerződését jogellenesen és bizonyíték hiányában átminősítette bizományból adásvétellé és ennek alapján ítelt a [REDACTED] javára. A Választottbíróság nem jogosult arra, hogy a felek nyilvánvaló, írásban rögzített szerződéses akaratát (a szerződés jellegét) önkényesen átminősítse. Ez a tulajdon és a vállalkozás szabadságát, a szerződéses szabadságot és a jogbiztonság elvét alapvetően sértő körülmény, ami ugyancsak alapot ad a közrendbe ütközés megállapítására.

(4) Álképviselő tevékenységének visszaélészerű jóváhagyása

Az eljárás folyamán bizonyítást nyert, hogy a 2. sz. Kiegészítést aláíró [REDACTED] a jelzett dokumentumok aláírásakor nem rendelkeztek tevékenységükkel az aláírásra, így álképviselőnek minősültek. Álképviselőkénti eljárásukat a [REDACTED] a Választottbíróság előtti eljárásban, először F/20, majd később F/24 alatt csatolt, eltérő tartalmú és keltezésű [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] törvényes képviselője által aláírt nyilatkozatokkal kívánta jóváhagyni. A jóváhagyás jogszerűségét a [REDACTED] vitatta.

A Ptk. alapján ugyanis a képviselt az álképviselő nyilatkozatát utólag jóváhagyhatja. Az álképviselő tevékenységének jóváhagyására vonatkozó lehetőség azonban nem korlátok nélküli: A [REDACTED] [REDACTED] már a Budapest Környéki Törvényszék előtt 6.Fpk.13-2012-2335 számon folyamatban volt eljárásban³ 2012. október 18-án benyújtott nyilatkozatában vitatta a 2. sz. Kiegészítést aláíró [REDACTED] aláírási jogát. Ennek ellenére a [REDACTED] az utólagos jóváhagyó nyilatkozatra sem akkor, sem az azt követő másodfokú eljárásban nem hivatkozott, azt a Választottbírósághoz benyújtott keresetében sem hivatkozta (!), kizárólag 2014. március 17-i beadványához mellékelte (F/20). Az utólagos jóváhagyás az álképviselőre való első alperesi hivatkozást követő 2 év elteltével így nyilvánvalóan elkésett, a jóhiszemű joggyakorlás követelményével nem egyeztethető össze, joggal való visszaélést valósít meg, így figyelembe sem lett volna vehető a [REDACTED] álláspontjának igazolására.

Noha önmagában egy jogsértés ténye nem ad alapot a közrendbe ütközés megállapítására, álláspontunk szerint abban az esetben, ha a jogszabálysértés egy hosszú ideje fennálló, egységes gyakorlattal szemben álló, a jogi norma céljával, rendeltetésével *prima facie* összeegyeztethetetlen értelmezés útján valósul meg, ráadásul a megsértett szabály a gazdasági forgalom alanyai számára széles körben bír alapvető jelentőséggel, úgy akár egyetlen jogszabálysértés is alapot adhat az ítélet közrendbe ütközésének megállapítására. Az álképviselő nyilatkozata utólagos jóváhagyásának az eset összes körülményeiből

³ Amelyet a [REDACTED] a [REDACTED] felszámolásának elrendelése érdekében indított, eredménytelenül.

következően egyértelműen joggal való visszaélést jelentő módja véleményünk szerint ilyen eset.

(5) Seychelles-i jog tartama megállapításának hiánya

A Választottbíróság a Seychelles-i jog tartalmának bizonyítása körében jogellenesen fogadta el az egyik fél pártatlannak nem minősülő nyilatkozatát, így a jog tartalma nem nyert bizonyítást. A Választottbíróság az Nmj. Tvr. 5.§ (3) bek. értelmében a hazai jogot alkalmazta az utólagos jóváhagyás tekintetében, noha annak alkalmazása feltételei nem álltak fenn. Az alkalmazandó jog önkényes, utólagos módosítása az eljáró fórum által olyan lényegi, a konkrét eljáráson túlmutató jogsértés, amely – ha a Választottbírósági Ítélet érvénytelenítésének hiányában gyakorlattá válhat – alkalmas a jogkereső közönség széles körének a választottbírósági eljárástól való elriasztására, így a jogbiztonsági alkotmányos alapelvének érvényesülését veszélyezteti.

(6) Lehetetlenülés értelmezése

A Választottbíróság a szerződéses teljesítés lehetetlenülése helyett a szerződés lehetetlenülése körében fejtette ki álláspontját. **A lehetetlenülés, mint alapvető polgári anyagi jogi fogalom Választottbíróság általi önkényes, jogellenes értelmezése a jogintézmény rendeltetésével összeegyeztethetetlen, és az életviszonyok széles körének érintettsége által e sérelem a gazdasági rend alapjait érinti.** Ekként a jogsértés alapot ad a közrendbe ütközés megállapítására.

(7) Jogcím hiánya

A jogcím átminősítése tekintetében utalunk a (II)(B)(2) pontban foglaltakra.

A (3), (4), (5) és (7) pontokban foglalt körülményekre a Fővárosi Törvényszék Elsőfokú Ítélete egyáltalán nem tér ki, a Fővárosi Törvényszék határozatában meg sem említi a fenti releváns körülményeket, ami a kereset kimerítésének hiányát, jogellenes és az indokolási kötelezettséget súlyosan sértő ítéletet eredményez. A Kúria Felülvizsgálati Ítélete az Elsőfokú Ítélet helybenhagyásával ugyancsak jogsértő, az indokolási kötelezettséget is sérti.

A jelen (C) pont esetében is irányadók a fenti (B) pontban írt megállapítások a tisztességes eljárás követelményének sérelme vonatkozásában. Emellett azonban Magyarország közrendjének fenntartása, a tulajdon és a vállalkozás szabadságának, valamint a forgalom biztonságának alapelvei kényszerítően kötelezővé teszik az ezen elveket sértő (választott)bírói döntések korrekcióját, ezek hiányában azok megsemmisítését. A jelen (C) (1-7) pontokban bemutatottak egyértelműen olyan súlyos jogsérelemet valósítanak meg, amelyek – a támadott ítéletek iránymutatóvá válása esetén – ezen alkotmányos alapértékek és így a magyar közrend sérelmét jelentik, a jogalanyok széles körét érintően.

Külföldi precedensek, összefoglaló megállapítások

- (1) **Külföldi precedensek.** Fenti hivatkozásunk szerint utalunk arra, hogy több, a választottbírósági ítéletek érvénytelenítésére vezető okokat a magyar szabályozással azonos jogi rezsimben tárgyaló országban iránymutató ítéletek születtek a jelen

esettel azonos, vagy ahhoz nagyon hasonló tényállási elemek mellett. Így egy **2008-as Quebec-i ítélet** kimondta, hogy ha a választottbíróság döntését olyan jogszabályokra (irányadó jogra) kívánja alapítani, amelyre egyik fél sem hivatkozott, erről a feleket előre tájékoztatnia kell. Ennek elmulasztása érvénytelenítési ok.⁴ Hasonló vélemény fejtett ki a **kölni** tartományi bíróság is egy **2008-as ügyben**, kimondva, hogy a félnek lehetőséget kell adni arra, hogy minden, a perben releváns tény kapcsán kifejtthesse a véleményét. Amennyiben a választottbíróság ettől a felet elzárja, ez megalapozza az ítélet érvénytelenítését.⁵ 2006 évben egy **Oldenburg-i ítélet** kimondta, hogy az előadhatóság körében elkövetett jogsértésnek minősül, ha egy tanút nem hallgatott meg a választottbíróság, amely tanú által előadottak az ügy érdemére kihatással lennének.⁶ Nyilvánvalóan ilyen tanú lett volna Arkadiy Almendieiev és Raymond Sakhadji, akiknek tanúvallomása alapvető kihatással lett volna a felek szerződéses nyilatkozatainak értelmezésére, így a hatáskör, a tartozás jogcíme és esedékessége kérdésére is. Egyes ítéletek az előadhatóság jogának sérelmét egyben közrendi sérelemnek is tekintik, alkalmazva az „eljárási közrend” fogalmát. A kapcsolatot egy **2001-es stuttgarti döntés** teremtette meg,⁷ kimondva, hogy ha a választottbíróság olyan tényekre vagy jogi alapra hivatkozva hoz döntést, amelyek vonatkozásában a felek nem fejtették ki álláspontjukat, ez sérti az ügy előadhatóságához való jogot, mivel sérti az eljárási közrendet. Ennél továbbmenve rendelkezett úgy egy **2009-es Hong Kong-i ítélet**, hogy a választottbíróság nem alapíthatja a döntését olyan jogra, amely eltér a felek által választott jogtól, mivel ez közrendbe ütközik.⁸ A közrend fogalmát értelmezve egy **2006-os spanyol ítélet** kimondta, hogy a közrendnek nemcsak jogszabályok az elemei, hanem a társadalmi modell alapját képező jogelvek is. Így egy, a választott joggal nyilvánvalóan ellentétes, vagy az eljárási szabályok súlyos megsértésével hozott választottbírószági ítélet sérti a félnek a hatékony bírósági jogvédelemhez (*effective judicial protection*) való (alap)jogát, ekként közrendbe ütköző.⁹

A támadott ítéletek ezen jogelveket és a perben hivatkozott döntéseket negligálták, ezt nem indokolták, ami amellett, hogy lényeges eljárási szabálysértés, az Alaptörvény Alapvetés Q) cikk (2) bek-be is ütközik. Az Elsőfokú Ítélet 14. oldala szerint „*nyilvánvalóan nem a választottbíróság eljárása, hanem csak a választottbírószági ítélet nevezhető magyar közrendet sértőnek a tartalma miatt*”. Ezen álláspont téves mivoltát éppen az eljárásban hivatkozott külföldi bírósági ítéletek támasztják alá. A közrendi védelem ugyanis akkor alkalmazandó, ha a választottbírószági ítélet érvényben tartásával a jog, erkölcs, igazság alapelve alapjaiban sérül vagy a tisztesség elvét alapjaiban támadja vagy hanyagság, korrupció áll fenn a tanács részéről vagy az ítélet a gazdasági-társadalmi rend alapjaival áll ellentétben, beleértve ebben a súlyos eljárási szabálytalanságot is.¹⁰ Erre vonatkozik egy **1999-es Zimbabwe-i ítélet**, mely szerint ha a (jogi, logikai, eljárási) hiba olyan nyilvánvaló méltánytalanságot eredményez, ami az igazságosság és az erkölcs univerzális mércéit sérti, akkor az ítéletet fenntartani közrenddel ellentétes lenne akkor is, ha a választottbírószági ítélet maga (és ezzel a téves jogértelmezés) csak a felek belső viszonyára vonatkozik.¹¹ Ez az ítélet feloldja azon

⁴ Louis Dreyfus S.A.S. v. Holding Tusculum B.V., Superior Court of Quebec, Canada, 8 December 2008], [2008] QCCS 5903 (CanLII)

⁵ Oberlandesgericht Köln, Germany, 19 Sch 12/08, 21 November 2008

⁶ Oberlandesgericht Oldenburg, Germany, 9 SchH 3/05, 30 May 2006

⁷ Oberlandesgericht Stuttgart, Germany, 1 Sch 12/01, 6 December 2001

⁸ Brunswick Bowling & Billiards Corporation v. Shanghai Zhonglu Industrial Co. Ltd. and Another, High Court—Court of First Instance, Hong Kong Special Administrative Region of China, 10 February 2009

⁹ Uniprex S.A. v. Grupo Radio Blanca, Madrid Court of Appeal, Spain, 22 March 2006, case No. 178/2006—4/2004.

¹⁰ Kiss2005, 13. o.

¹¹ Supreme Court, Zimbabwe, Judgment No. S.C. 114/99, 21 October 1999

problémát, hogy az állam bírósága a választottbírói ügy érdemét bírálja-e felül amikor a közrendbe ütközést megállapítja. **Nem jelent ugyanis érdemi felülbírálatot (supervision of the merits of the case) az, ha a bíróság a nyilvánvaló (anyagi jogi vagy eljárási) jogsértést észleli és annak közrenddel való ütközésére tekintettel a választottbírói ítéletet érvényteleníti.**

- (2) **Összefoglaló megállapítások.** Összefoglalva a fentiek: a választottbírói eljárásban a bemutatott lépések sorozata egyértelműen vezet a Választottbírói Ítélet közrendbe ütközéséhez. Ha önmagában egy-egy mozzanat nem is lenne elegendő ennek megállapításához, az egymásra épülő hibák, következetlenségek és jogsértések láncolata a maga logikai egységében vezet el a közrendi alapokat sértő ítélethez. Jelesül: a választottbírói íratellenes tartalmat tulajdonított a bizonyítékoknak, emellett előzetes jelzés nélkül alkalmazta a Bécsi Vételi Egyezményt a magyar jog helyett, továbbá jelentős tanúmeghallgatásokat mellőzött, és elégtelen bizonyíték alapján fogadta el a Seychelles-i jog tartalmát. Ezzel jogellenesen állapította meg saját hatáskörét. A hatáskör jogellenes megállapítása mellett a választottbírói ítélet a felek jogviszonyát átminősítette, ami a Bécsi Vételi Egyezmény analógiájának alkalmazása és a jogcím hiányának jogellenes elfogadása mellett, azok együttes eredményeképpen vezetett a ■■■■■ marasztalásához.

A Fővárosi Törvényszék előtt folyamatban volt eljárásban a fentieket részletesen írásban és szóban is hivatkozta Felperes. Az Elsőfokú Ítélet azonban – noha 15 oldal terjedelmű – megállapíthatóan nem tartalmaz tényleges és valós indokolást, csupán hosszas elméleti, „lila ködös” fejtegetéseket a Vbt. szabályairól általánosságban. Teszi ezt akként, hogy az általa hivatkozott jogszabályhelyeket és jogelveket nem vonatkoztatja a konkrét ügyre, annak tényállására, így nem állapítható meg, hogy milyen okból, mely tények alapján jutott az ítéleti következtetésre. Röviden: **az indokolás az Elsőfokú Ítéletből gyakorlatilag hiányzik.** Az Elsőfokú Ítélet tartalmaz egy – rendkívül hiányos – leírást a kereseti kérelemről, hosszasan fejtegeti (önmagát többször ismételve) a jogi rezsimit általánosságban, majd úgy von le következtetést, hogy nem mutat ki ok-okozati kapcsolatot az alkalmazott jogszabályok és az ügy lényegi elemei között. Mind az eljárás menetéből, mind az Elsőfokú Ítélet egészéből kiérezhető az „így döntöttem és kész” típusú hozzáállás, továbbá egyfajta gúnyos fölényesség, éreztetve, hogy „ha már választottbírói ítéletet kötöttek ki a felek, most ne szaladjanak ide, hogy nem tetszik az ítélet”.

Túl azon, hogy az Elsőfokú Ítélet a tényállási elemek jogellenes negligálásával, az indokolási kötelezettség szabályait durván megsértve a jogszabályoknak azok tartalmával és céljával ellentétes értelmet tulajdonítva utasította el a keresetet, a kereseti kérelmet számos aspektusban nem is merítette ki. A Kúria Felülvizsgálati Ítélete pedig mindezt helybenhagyva és ezt – az ítélet terjedelmének ellenére – valós indokolás nélkül téve ugyanezen jogsértéseket valósítja meg (a Felülvizsgálati Ítélet ugyanazon hiányosságokban szenved az indokolás tekintetében, mint az Elsőfokú Ítélet).

Amennyiben a Választottbírói Ítéletben megfogalmazódott, az Alaptörvénnyel, az alkotmányos alapelvekkel, a polgári anyagi jog és eljárásjog alapvető szabályaival és az irányadó, magyar és külföldi gyakorlattal szöges ellentétben álló választottbírói álláspont nem kerül érvénytelenítésre és így irányadó lehet a jövőbeni esetekben, az nemcsak egyetlen cég: a Felperes jogát és jogos érdekeit sérti, de a konkrét jogviszonyon túlmutatva a tisztességes eljárás sérelmét megvalósítva a jogbiztonság elvének súlyos sérelmét okozva a magyar jogrendbe, a választottbírói eljárásokba, sőt a tulajdon biztonságába vetett hit súlyos erodálódását okozná. Amennyiben a Választottbírói Ítélet iránymutatóvá, és a magyar és külföldi dönműtárakban megjelenve hivatkozhatóvá válik, a következőket jelenti. A

jogkereső közönség azt láthatja, hogy jogviszonyát a választottbírák önkényesen, indokolás nélkül utólag átminősíthetik, jogcím nélküli kötelezettségek kerülhetnek megállapításra, a választott jogtól minden értesítés nélkül eltérve, más jog alapján kerülhet ügyük elbírálásra, a választott bíróság a fórumválasztás szabadságától őket következmény nélkül megfoszthatja, ügyük megfelelő előadásában bármikor meggátolhatók. Ez Magyarország számára súlyos negatív következményekkel: egyes befektetések elmaradásával, a jogbizonytalanság csökkentésének céljából a jogviták külföldre csatornázásával járhat. Ezért van kiemelt jelentősége annak, hogy a T. Alkotmánybíróság a jelen panasz alapján lefolytatott eljárásban a támadott bírósági határozatok megsemmisítésével elejét vegye ezen rendkívül káros gyakorlat kialakulásának.

Mindemellett külön utalunk arra, hogy a **7/2013. (III.1.) AB határozat** szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. A tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Sajnálatosan egyre gyakoribb a magyar bírósági gyakorlatban az a jelen ügyben is tetten érhető megoldás, hogy az ítéletek „indokolás” címszó alatt pusztán „verdict”-et, véleményt, vagy jogi állásfoglalást tartalmaznak, anélkül azonban, hogy az valódi indokolás lenne. Az indokolás lényege, hogy a tényállási elemek feltárása és a releváns jogszabályok közötti, a konkrét esetre vetített összefüggést megmagyarázza, az ítéleti rendelkezés és az annak alapjául szolgáló jogszabály közötti okozathelyes relációt az egyedi eset tényei alapulvételével adja meg. Egyszerűbben: míg a rendelkező rész a „mit?” kérdésre, addig az indokolás a „miért?” kérdésre kell, hogy választ adjon. Úgy az Elsőfokú Ítélet, mint a Felülvizsgálati Ítélet azonban ezzel adós marad. Az elégtelen, semmitmondó, a kereseti és felülvizsgálati kérelmeket és előadásokat ki nem merítő, az érdemi felperesi hivatkozásokra nem reagáló, azokat figyelmen kívül hagyó indokolások így nemcsak az Alaptörvényt, de az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt Egyezmény 6. Cikk 1. pontjában foglaltakat is sértik. Tekintettel arra, hogy ez a jogsértés a teljes peres eljárásra és az abban meghozott ítéletekre is kihat, azokat jelentősen befolyásolta, ezáltal sértik az Alaptörvényben foglalt tisztességes eljáráshoz való jogot és közvetve sérti a fent hivatkozott alapjogokat.

III. Egyéb előadások

- (1) Az Abtv. 29.§ alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az Abtv. 52. § (1b) alapján a kérelem alkotmányjogi panasz esetén akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét. A fenti (II) pontban kifejtettekkel mind a megsértett alapjogokat, mind a sérelem lényegét egyértelműen megjelöltük.
- (2) A T. Alkotmánybíróság hatáskörét az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontjára, valamint az Abtv. 27. §-ára alapítjuk.
- (3) Az indítványozói jogosultságunkat az Abtv. 27. §-ára alapítjuk, figyelemmel arra, hogy a jelen indítvánnyal érintett alaptörvény-ellenes bírói döntések az általunk kezdeményezett eljárásban, alapvető, az Alaptörvényben biztosított jogaink sérelmeivel

születtek.

- (4) Tájékoztatjuk a T. Alkotmánybíróságot, hogy a bírói úton rendelkezésre álló valamennyi rendes jogorvoslati lehetőséget kimerítettük.
- (5) Az Abtv. 52.§ (5) bekezdése és 68.§-a alapján tájékoztatjuk a T. Alkotmánybíróságot, hogy az indítványunk nyilvánosságra hozatalához hozzájárulunk. Kijelentjük továbbá, hogy az indítványban szereplő adataink nyilvánosságra hozatalához is hozzájárulunk.

Budapest, 2016. június 18.

Tisztelettel:

képviselőtében:

